

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสรุปผล สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

#### สมมติฐานของการวิจัย

สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 น่าจะแตกต่างกัน

#### วิธีการดำเนินการวิจัย

##### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 1-2 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 268 คน ตามตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจจ์และ มอร์แกน จากประชากร 2,446 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตาม ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก

#### เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลค้นคว้าเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ช่วงชั้นที่สอน ขนาดของโรงเรียนมีลักษณะเป็นแบบ สสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 1 2 3 4 และ 5 ตามลำดับ ประกอบด้วยคำถาม 53 ข้อคำถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เสนอให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งรับคำแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไข และได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิสามท่านได้ตรวจสอบความเที่ยงตรง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .94 ซึ่งจัดเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูงและเชื่อถือได้ จึงนำแบบสอบถาม ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการให้ครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดตอบแบบสอบถามให้ โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ช่วยประสานงานเพื่อให้ครูผู้สอนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และส่งกลับคืนให้ผู้วิจัยตามเวลาที่กำหนดไว้ ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ส่งไป 3 จำนวน 331 ชุด ได้รับคืนมาครบจำนวน 268 ชุด (ร้อยละ 81.24) เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้จำนวน 268 ชุด (ร้อยละ 100) การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่รับคืน
2. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR

#### WINDOWS

- 2.1 หาค่าร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1
- 2.2 คำนวณหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และของสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อหาการกระจายของข้อมูล
- 2.3 ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่มีขนาดต่างกัน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง

ขนาดใหญ่ โดยใช้สถิติ F-test แบบ One Way Analysis Of Variance เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe)

### สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.49$ , S.D. = .49) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.53$ , S.D. = .50) และ ( $\bar{X} = 3.52$ , S.D. = .55) ตามลำดับ ส่วนด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.41$ , S.D. = .62)
2. การเปรียบเทียบต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

### อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.48$ ) ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลวิจัยของ สุกถ กิจเกียรติ (2546 : 58) ซึ่งวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการใช้แหล่งการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุทัย เพชรเรือง (2544 : 67-68) วิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการระดับชั้นมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่มีการดำเนินการในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีรดา ชลิกราน (Weerada chaleekan [http:// w.w.w.inspect 6.moe. go.th/ curriculum/vijai. htm.](http://w.w.w.inspect6.moe.go.th/curriculum/vijai.htm)) ซึ่งวิจัยเรื่องการศึกษาการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรระดับประเทศผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมร พิชัยบุษย์ (2547 : 82-83) เรื่องศึกษาความ

คิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของครูระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประพัฒน์ รักพรหม (2546 : 19) วิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย การใช้ หลักสูตรสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมี ความเห็นว่าสภาพการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของโรงเรียน เครือข่ายการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำลอง ยาห้องกาศ (2524 : 48-50) วิจัยเรื่องศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพิษณุ โลกผลการวิจัยพบว่า การ บริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครู วิชาการโรงเรียนด้านการบริหารหลักสูตรมีระดับการปฏิบัติมากเกือบทุกข้อและไม่สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา (Nakhomratchasima sumnukganpratomsuksa [http://www.nwu.ac.th/wed/grad/thesis/file up load/](http://www.nwu.ac.th/wed/grad/thesis/file%20upload/)) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษามีทั้งที่ แตกต่างกัน และไม่แตกต่างกัน แต่การวิจัยนี้ผลการวิจัยพบว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ( $\bar{X} = 3.48$ ) น่าจะเป็นไปตามผลการวิจัย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 79-80) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอน พบว่า สถานศึกษาและครูผู้สอน ได้ดำเนินการตามแนวทางของ หลักสูตรทุกเรื่อง เช่น สถานศึกษาบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีระบบนิเทศติดตามประเมินผลการ ส่งเสริมสนับสนุนครูให้ได้รับการพัฒนาในเรื่องที่เกี่ยวกับการสร้างและใช้หลักสูตร สำหรับการนำ หลักสูตรไปสู่การปฏิบัติซึ่งครูผู้สอนมีบทบาทในเรื่องนี้โดยตรง พบว่า ครูผู้สอนได้ดำเนินการตาม แนวทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว แต่ยังมีความชัดเจนไม่มากนัก เช่น หน่วยการ เรียนรู้ ที่ครูจัดทำส่วนใหญ่ยังเป็นการบูรณาการผลการเรียนรู้ที่คาดหวังภายในมาตรฐานเดียวกัน

สำหรับหน่วยที่บูรณาการกับมาตรฐานในกลุ่มสาระและหน่วยบูรณาการข้ามกลุ่มยังมีไม่มากนัก การจัดทำหน่วยครูยังคงจัดทำกันภายในกลุ่มสาระ ไม่มีการวางแผนร่วมกับเพื่อนครูในกลุ่มสาระอื่น

โดยสรุป การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ครูผู้สอนดำเนินงานตามแนวทางของหลักสูตรแล้วและมีแนวโน้มที่ชัดเจนขึ้น และถ้าได้รับความช่วยเหลือ สนับสนุนในเรื่องสื่อหรือแหล่งการเรียนรู้ เทคนิคการสอนความรู้ในสาระที่สอนและแรงเสริมให้มากขึ้น ก็จะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายของหลักสูตรได้เร็วยิ่งขึ้น สำหรับการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.21$ , S.D. = .73) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญเรื่องนี้ให้มากขึ้นเพราะการใช้หลักสูตรจะประสบความสำเร็จหรือไม่ การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรมีความสำคัญเช่นเดียวกัน สำหรับการจัดการเรียนการสอนการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.02$ , S.D. = .75) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านนี้จึงควรรณรงค์ให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทให้มากกว่าเดิม ถ้าดำเนินการของความร่วมมือได้สำเร็จ สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนจะประสบความสำเร็จเป็นเงาตามตัวและสนองเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ด้วย

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2546 : 43-44) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการและการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประสบความสำเร็จนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบควรดำเนินการดังนี้

- 1) เตรียมบุคลากรให้พร้อมทั้งด้านความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในเรื่องการใช้หลักสูตรและการวัดประเมินผลเพื่อให้เกิดความชัดเจน และมีเวลาให้ครูได้เตรียมการสอนก่อนเปิดภาคเรียน
- 2) จัดอบรมปฏิบัติการเฉพาะเรื่องให้แก่ครูผู้สอน ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้การสอนแบบบูรณาการ ควรออกแบบเขียนแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เทคนิคการสอนแบบต่างๆ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
- 3) จัดตัวอย่างเอกสาร คู่มือครู สื่อเทคโนโลยีต่างๆ อาทิ เช่น วัสดุทัศนวิทัศน์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เทปเสียงที่เกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ แนวทางการวิเคราะห์เชื่อมโยงมาตรฐานการเรียนรู้ คู่มือการจัดการเรียนรู้การสอนแบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ กิจกรรมผู้เรียน แบบประเมินผล (ปฟ. ต่างๆ) เป็นต้น

4) นิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ  
 ค้นสังกัดอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเพื่อสร้างความมั่นใจในการใช้หลักสูตร และทำความเข้าใจกับ  
 เพื่อนครูได้ทันทั่วทั้งที่ให้คำแนะนำ และติดตามสรุปผลการใช้แก่ครูเป็นระยะ เพื่อจะได้นำผลการใช้  
 มาปรับปรุงแก้ไข/พัฒนา

5) จัดสรร/เพิ่มอัตรากำลังครูผู้สอนให้เพียงพอตามเกณฑ์กำหนด และตรงตามวุฒิ  
 หรือลดอัตราส่วนครู : นักเรียนลงให้เหมาะสม

6) ประชุมชี้แจงและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องให้ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้  
 ความเข้าใจในหลักสูตรมากขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึก และความตระหนักให้ชุมชนรักและเห็น  
 ความสำคัญของสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมตลอดเวลา ควรมีการประชาสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน  
 และชุมชน โดยผ่านผู้นำชุมชนหรือกรรมการสถานศึกษาให้เป็นสื่อกลาง ทำความเข้าใจเป็นผู้ชี้แจง  
 เชิญชวนให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยกำหนดกิจกรรมให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมใน  
 หลายๆ รูปแบบ

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก  
 ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวม  
 พบว่าสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ สังกัด  
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้  
 คือ สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัด  
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 น่าจะแตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับผลการวิจัย  
 ของ ละมัย จันต๊ะยอด (2535 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรใน  
 โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรสังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตร  
 สถานศึกษาในความคิดเห็นของครูที่สอน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีความเห็นที่ไม่แตกต่างกัน  
 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุกล กิจเกียรติ (2526 : 58) เรื่องสภาพและปัญหาการใช้แหล่ง  
 เรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับสังกัดสำนักงานการ  
 ประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ผลวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความ  
 คิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา  
 ขั้นพื้นฐานภาคบังคับสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน  
 และยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ประพัฒน์ รักพรหม (2546 : 19) วิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตร  
 การศึกษาพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรสังกัดสำนักงาน  
 การประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาด  
 ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของ

โรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม "ไม่แตกต่างกัน" ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมร พิษยฤทธิ์ (2547 : 82-83) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรของครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีความแตกต่างกับ โรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่า สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีทั้งที่แตกต่างกัน และไม่แตกต่างกัน แต่งานวิจัยนี้ สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกัน ที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขนาดต่างๆ ได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบ มีการจัดการเรียนการสอนไม่ว่าจะสอนในโรงเรียนขนาดใดครูต้องใช้กระบวนการและวิธีการสอนที่หลากหลาย ครูต้องคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และครูต้องจัดทำแผนการเรียนรู้ จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และด้านการวัดผลและประเมินผล ครูทุกคน ทุกโรงเรียนก็ต้องปฏิบัติตามแนวทางการวัด และประเมินผลที่โรงเรียน กำหนดและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางจะต้องมีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ การวัดผลและประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินผลการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน การจัดทำเอกสารหลักฐาน การศึกษารายงานการประเมินผลการเรียน อีกทั้งทางภาครัฐได้สนับสนุนด้านงบประมาณให้โรงเรียน บริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการใช้หลักสูตรจึงพัฒนาดีขึ้นตามลำดับ อีกทั้งทางโรงเรียนต้องดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนให้เป็นที่มั่นใจของผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ตลอดจนสามารถได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาจากการประเมินคุณภาพโดยบุคคลภายนอกตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนด การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ การวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2548 : 21-22) ได้ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรพบว่า สถานศึกษามากกว่าร้อยละ 90 ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ครูผู้สอนมากกว่า ร้อยละ 97 วางแผนจัดการเรียนรู้มากกว่า ร้อยละ 90 ใช้การสาธิต เกม/เพลงการระดมสมอง การระดมสมอง แหล่งการเรียนรู้ ครูผู้สอนมากกว่า ร้อยละ 80 ใช้สื่อมากกว่าร้อยละ 90 วัดผลประเมินผลมากกว่าร้อยละ 75.2 ทำวิจัยในชั้นเรียนร้อยละ 92 จัดกิจกรรมลูกเสือ ร้อยละ 89.2 จัดกิจกรรมแนะแนว สอดคล้องกับผลการวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ

(2544 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยศึกษาพบว่า บทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้ พฤติกรรมด้านคุณธรรม ช่วยกัน (ร้อยละ 68.75) มีทักษะศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง (ร้อยละ 62.50) มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออกในการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นมากขึ้น (ร้อยละ 40.62) สอดคล้องกับผลการวิจัยของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ได้กล่าวว่ากองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการได้ติดตามและประเมินผลการเตรียมความพร้อมและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตร พบว่า มีการนำหลักสูตร ไปใช้ในิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลดำเนินการไปมากกว่าร้อยละ 80 จากผลการวิจัยดังกล่าวน่าจะเป็นเหตุผล ต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาด้านการนำใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลวิจัย พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านพบว่าอยู่ระดับปานกลางจึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร โรงเรียน ครู ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ทราบข้อมูล สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน ข้อมูลที่ได้รับทราบไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด หากต้องการให้สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมีสภาพดีขึ้น ควรดำเนินการดังนี้

1.1 ให้การสนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนเพื่อเตรียมการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ควรจัดให้มีการนิเทศภายใน มีการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ทุกปี หรือทุก 3 ปี เมื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

1.2 ควรให้ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะสื่อด้านเทคโนโลยี ระเบียบและแนวทางการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร



1.3 ส่งเสริมให้ครูจัดทำข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อการพัฒนาให้มี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยให้มีการประสานกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา  
หลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้

1.5 ควรจัดให้มีการประชุม อบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำ  
เอกสารหลักฐานการศึกษาประกอบหลักสูตรสถานศึกษา

2. ผลการวิจัย สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ พบว่า ด้านการจัดการ  
เรียนการสอน และด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอนอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.53$ , S.D. = .50)  
และ ( $\bar{X} = 3.52$ , S.D. = .55) ตามลำดับ ส่วนด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร  
( $\bar{X} = 3.41$ , S.D. = .62) เมื่อทราบผลการวิจัยเช่นนี้ จึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร  
โรงเรียน ครู ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง  
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในทุกด้าน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตามความคิดเห็นของ  
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อทราบความ  
คิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในบทบาทที่ต่างกับผู้สอนมี  
ความคิดเห็นสอดคล้องกับผู้สอนหรือไม่

2. ควรศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู  
ทุกเขตการศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช และเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพการใช้  
หลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละเขต จะได้นำผล การศึกษาไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการใช้  
หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปฏิบัติต่อไป

3. ควรศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเฉพาะด้านอย่างละเอียดเป็นเรื่องให้เห็น  
ปัญหาในแต่ละเรื่องอย่างชัดเจน เพื่อ ได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน การพัฒนาการใช้  
หลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น

4. ควรศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง  
ขนาดใหญ่ ของทุกเขตการศึกษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วเปรียบเทียบดูสภาพการใช้  
หลักสูตรว่ามีความแตกต่างหรือไม่ เพียงใด

5. นำสารสนเทศด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อม  
เพื่อการใช้หลักสูตรและด้านการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลสำหรับ  
งานวิจัยอื่นๆ

